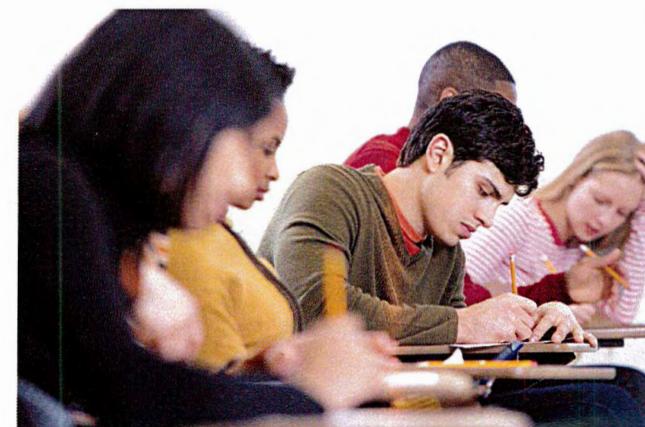

Granskning av det systematiska arbetsmiljöarbetet i grundskolan

Jönköpings kommun

Maj 2014

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
	Revisionsfrågor	1
	Svar på revisionsfrågan	1
	Iakttagelser	1
	Rekommendationer	2
2.	Uppdrag och bakgrund	3
	Revisionsfrågor	3
	Metod och avgränsning	3
	Revisionskriterier	4
	Enkäter gällande arbetsmiljön	5
3.	Granskningsresultat	6
	Iakttagelser	6
	Slutsatser och rekommendationer	9

1. Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna har i sin revisionsplan för år 2014 angett att systematiskt arbetsmiljöarbete är ett viktigt granskningsområde. Till grund för revisionsplanen ligger revisorernas bedömning av väsentlighet och risk. Mot bakgrund av detta har de förtroendevalda i Jönköpings kommun gett Deloitte i uppdrag att granska arbetsmiljön på fyra skolor i Jönköping.

Revisionsfrågor

Revisionsfrågan är om arbetet med arbetsmiljön i grundskolorna inom barn- och utbildningsnämnden är effektivt och ändamålsenligt? För att få svar på revisionsfrågan har följande underliggande frågor även ställts:

- Är alla skolans aktörer delaktiga i det systematiska arbetsmiljöarbetet?
- Finns det väl kända skriftliga rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet?
- Finns det en uppgiftsfördelning till arbetstagare och följs den åt av resurser, befogenheter och kompetensstöd?
- Hur ser rutinerna för uppföljning av ohälsa, tillbud och olycksfall ut?
- Hur arbetar skolan för att undvika, upptäcka, utreda och åtgärda hög arbetsbelastning?
- Hur arbetar skolan för att undvika, upptäcka, utreda och åtgärda hot och våld?

Svar på revisionsfrågan

Den sammantagna bedömningen är att arbetsmiljöarbetet i grundskolorna inom barn- och utbildningsnämnden inte fullt ut är ändamålsenligt, det finns utrymme för förbättring. Barn- och utbildningsnämnden har de senaste åren genomfört ett antal förbättringar som visar på att nämnden är på rätt väg. Fortsatta förbättringsmöjligheter finns ute på skolorna i det dagliga systematiska arbetsmiljöarbetet och i återkopplingen mellan nämnd och förvaltning

Utifrån vad som framkommit i granskningen lämnas följande iakttagelser och ges följande rekommendationer.

Iakttagelser

- Medarbetarna anser inte att arbetsplatsträffarna fungerar tillräckligt tillfredställande.
- Merparten av medarbetarna har inte kännedom om hela det systematiska arbetsmiljöarbetet men de intervjuade anser att merparten har den kunskap som krävs utifrån uppdraget. Kunskapen kring rutiner vid olycka, tillbud och ohälsa är låg. Medarbetarna har mer kunskap om riskbedömningar och rutiner vid hot och våld.
- På tre av fyra skolor var majoriteten av uppgiftsfördelningen till lärare i slöjd, idrott och kemi genomförd.
- Alla tillfrågade medarbetare uppger att arbetsbelastningen är hög. Anledningen är inte i första hand för mycket undervisningstid utan all övrig tid som går åt till bland annat administration. Flertalet av de intervjuade menar att det är ett strukturellt problem.

- Generellt är rektorer, lärare och elever överens om att skolorna är bra på att agera snabbt när hot och våld upptäcks. När hot och våld eskalerar eller är ett återkommande problem kring en viss elev eller situation saknas verktyg för långsiktiga lösningar.

Rekommendationer

- Arbetsplatsträffarna bör fungera som en katalysator i arbetsmiljöarbetet och vi föreslår en satsning för att höja kvalitén på träffarna.
- Det finns utrymme för förbättringar när det gäller rutiner och medarbetarnas kunskap om dessa. Nämnden bör se till att arbetsmiljöpolicyn och dess åtaganden är väl kända på skolorna. Dessutom bör rutinerna för återkoppling ses över. Nämnden ska löpande få återkoppling om hur arbetsmiljöarbetet fortgår.
- Nämnden bör gå ut med tydliga instruktioner om att uppgiftsfördelning ska genomföras. Om en lärare är osäker på vilka arbetsmiljöuppgifter som ingår i arbetsuppgifterna så bör detta omedelbart åtgärdas med erforderlig insats.

- Att merparten av de intervjuade anser att den höga arbetsbelastningen har en strukturell grund som inte löses på de enskilda skolorna, påverkar inte nämndens och skolledningens ansvar. Skolorna bör vid signaler utreda om arbetsbelastningen är för hög och i så fall fastställa åtgärdsprogram.
- Vi efterfrågar ett strategiskt arbete med innovativa lösningar där samarbete mellan Jönköpings skolor leder till långsiktiga planer för hantering av elever med riskbeteende.

2014-05-15

DELOITTE AB

Malin Lundberg

Revisor

Roland svensson

Certifierad kommunal revisor

2. Uppdrag och bakgrund

Skolan är landets största arbetsplats om man ser till hur många personer som vistas där och samtidigt omfattas av arbetsmiljölagstiftningen. De vanligast förekommande tillbudena är fallolyckor, hot och våld och för hög arbetsbelastning. För att skapa goda förutsättningar för elevers lärande och utveckling är det av största vikt att arbetsmiljön som eleverna vistas i är så god som möjligt. För medarbetarna handlar det om att skapa goda arbetsmiljöförutsättningar för lärande. Grunden till en bra arbetsmiljö är att det finns en övergripande arbetsmiljöorganisation. I den är det viktigt att det tydligt framgår vem som ansvarar för att arbetsmiljölagen följs och att verksamhetens chefer har tillräckliga kunskaper och erfarenheter om hur arbetsmiljöarbetet kan bedrivas.

Jönköpings kommun är organiserad så att det politiska ansvaret för utbildning är uppdelade på två nämnder. Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, familjedaghem, öppen förskola, grundskola, särskola, fritidshem, särskola och kulturskola. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för gymnasieutbildning, inklusive gymnasiesärskola, vuxenutbildning och arbetsmarknadsfrågor. Alla medarbetare är organiserade i en förvaltning, utbildningsförvaltningen. När rapporten hänvisar till nämnden är det Barn- och utbildningsnämnden som avses.

De förtroendevalda revisorerna har i sin revisionsplan för år 2014 angett att systematiskt arbetsmiljöarbete är ett viktigt granskningsområde. Till grund för revisionsplanen ligger revisorernas bedömning av väsentlighet och risk. Mot bakgrund av detta har de förtroendevalda i Jönköpings

kommun gett Deloitte i uppdrag att granska arbetet med arbetsmiljön på fyra skolor i Jönköping.

Revisionsfrågor

Revisionsfrågan är om arbetet med arbetsmiljön i grundskolorna inom Barn- och utbildningsnämnden är effektivt och ändamålsenligt? För att få svar på revisionsfrågan har följande underliggande frågor även ställts:

- Är alla skolans aktörer delaktiga i det systematiska arbetsmiljöarbetet?
- Finns det väl kända skriftliga rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet?
- Finns det en uppgiftsfördelning till arbetstagare och följs den åt av resurser, befogenheter och kompetensstöd?
- Hur ser rutinerna för uppföljning av ohälsa, tillbud och olycksfall ut?
- Hur arbetar skolan för att undvika, upptäcka, utreda och åtgärda hög arbetsbelastning?
- Hur arbetar skolan för att undvika, upptäcka, utreda och åtgärda hot och våld?

Metod och avgränsning

Metod

Vi har tagit del av lagstiftningen inom området och de styrande dokument som kommunen har upprättat samt skolornas dokumentation inom det systematiska

arbetsmiljöarbetet. Vi har besökt fyra skolor i Jönköping: Alfred Dalinskolan, Flahultskolan, Junedalsskolan och Stadgårdsskolan. På skolorna har vi intervjuat elever, fackliga företrädare, skyddsombud, lärare, elevassistent, kurator, skolsköterska, rektorer och måltidsföreståndare. Vi har dessutom intervjuat säkerhetsstrategen på utbildningsförvaltningen och ordförande och andre vice ordförande i Barn- och utbildningsnämnden.

Avgränsning

Denna rapport har som mål att besvara ovanstående revisionsfrågor och tar inte hänsyn till andra delar av arbetsmiljöområdet. Granskningen innehåller inga ekonomiska analyser.

Revisionskriterier

Arbetsmiljölagen

I arbetsmiljölagen SFS 1977:1160 finns regler om skyldigheter för arbetsgivare och andra skyddsansvariga att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet. Arbetsmiljölagen anger de yttre ramarna. Arbetsmiljöverket har sedan på regeringens uppdrag ansvar för att precisera vilka krav som ska ställas på arbetsgivaren. Dessa föreskrifter finns samlade i Arbetsmiljöverkets författningssamling. Där finns bland annat regler om samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare, om skyddsombudens verksamhet och om uppgiftsfördelning.

Skollagen

Skollagen reglerar elevers rätt till arbetsmiljö genom 5 kapitlet 3§. Trygghet och studiero ska präglade elevers skolmiljö och utbildningen ska utformas på sådant sätt att detta tillförsäkras. I grundskolans och grundsärskolans läroplaner framgår att det är rektors ansvar att säkerställa en arbetsmiljö som ger elever tillgång till handledning, läromedel av god

kvalitet samt andra typer av stöd för självständigt sökande och utvecklande av kunskaper.

Arbetsmiljöpolicy

Kommunfullmäktige i Jönköpings kommun har i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter (§§ 3, 5, 11 AFS 2001:1) antagit en arbetsmiljöpolicy. Barn- och utbildningsnämnden har i sin tur antagit en arbetsmiljöpolicy.

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)

Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att arbetsmiljöarbetet blir en naturlig del av verksamheten. Arbetsgivaren ska i det dagliga arbetet uppmärksamma och ta hänsyn till alla förhållanden i arbetsmiljön som kan påverka de anställdas hälsa och säkerhet. Skyddsronder, arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal, enkäter och mätningar är olika sätt att hitta risker på arbetsplatsen. Arbetet fortsätter sedan med att åtgärda de risker man hittat, för att sedan kontrollera att riskerna är borta. Det systematiska arbetsmiljöarbetet förutsätter att det finns väl kända rutiner för hur arbetet ska genomföras och blanketter för inrapportering av händelser.

Figur 1 Systematiskt miljöarbete

Uppgiftsfördelning

I enlighet med 6 § AFS 2001:1 skall arbetsgivaren fördela uppgifterna i verksamheten på ett sådant sätt att en eller flera

chefer, arbetsledare eller andra arbetstagare får i uppgift att verka för att risker i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås. Målet är att uppgifter i arbetsmiljöarbetet ska utföras av den eller dem som har de bästa möjligheterna att genomföra uppgifterna. Det är därför vanligt att chefer och annan arbetsledning har arbetsmiljöuppgifter. Utifrån en riskbedömning av respektive medarbetares arbetsuppgifter avgör närmaste chef vem som ska få uppgifter fördelade till sig.

Enkäter gällande arbetsmiljön

Jönköpings kommun genomför två sorters enkäter som är relevanta för arbetsmiljöområdet. Den ena enkäten är en direkt uppföljning av de systematiska arbetsmiljöarbetet (UBF) och fylls i av rektor och skyddsombud gemensamt. Den andra är en medarbetarenkät som skickas ut till alla medarbetare. Enkäterna har betydelse för förvaltningens strategiska arbete och för vilka prioriteringar som görs.

3. Granskningsresultat

I följande avsnitt av rapporten besvaras om arbetet med arbetsmiljön i skolorna är effektivt och ändamålsenligt. Frågorna omfattar ett stort område och en del av resultatet av granskningen svarar på mer än en av frågorna. Därför har iakttagelser redovisats under den rubrik som ansetts mest lämplig. Rekommendationer återfinns nedan på sida 9.

Iakttagelser

Rektorernas uppfattning om sin kompetens inom arbetsmiljöområdet varierar, men över lag anser de att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs effektivt och ändamålsenligt. Emellanåt behöver de dock nedprioritera det systematiska arbetsmiljöarbetet till fördel för andra frågor. Förvaltningen driver ett arbete för att systematisera och effektivisera det övergripande arbetet. En säkerhetsstrateg med arbetsmiljökompetens har anställts och rutiner för rapportering och uppföljning har fastställs och finns på kommunens intranät¹. Återkopplingen till nämnden sker i form av statistik från de två enkäterna som genomförs på årsbasis. För att kunna göra en bedömning av granskningens huvudfråga har vi gjort iakttagelser utifrån nedanstående revisionsfrågor.

Är alla skolans aktörer delaktiga i det systematiska arbetsmiljöarbetet?

På skolorna finns en väl inarbetad samverkan mellan fackförbunden och skolläningen. Samma mönster återfinns på skolorna: varje månad genomförs arbetsplatsträffar och

samverkansmöten. Flera av de intervjuade medarbetarna menar att arbetsmiljön får för lite utrymme på arbetsplatsträffarna men tillräckligt med utrymme på samverkansmötena.

Rektorerna menar att alla medarbetare inte är delaktiga i arbetsmiljöarbetet i samma utsträckning utan var och en deltar beroende på uppdrag och intresse. Skyddsombuden och de fackliga representanterna är mer involverade än andra medarbetare. En del av de intervjuade medarbetarna menar att det finns de som inte deltar alls i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta kan enligt medarbetarna bero på bristande kunskap om systemet och sin möjlighet att påverka, alternativt att de inte har möjlighet att närvara vid arbetsplatsträffar.

På alla fyra skolor finns elevråd och på dessa tar eleverna upp problem som rör deras arbetsmiljö. Alla skolor har dessutom tagit fram en likabehandlingsplan tillsammans med eleverna. Eleverna är över lag nöjda med de åtgärder för påverkan som finns, men de tycker att det tar för lång tid att åtgärda uppkomna brister. På Alfred Dalinskolan, Junedalsskolan och Flahultskolan finns utsedda elevskyddsombud som träffas regelbundet. På Stadsgårdsskolan fungerar elevrådsrepresentanterna som elevskyddsombud och arbetsmiljöfrågan är en stående punkt på elevrådsmötena.

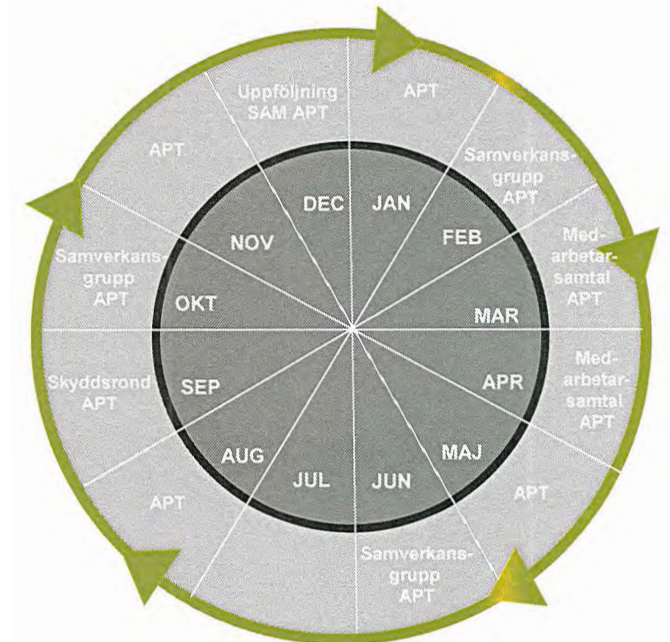
¹ Intern hemsida

Finns det väl kända skriftliga rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet?

Merparten av medarbetarna har inte kännedom om hela det systematiska arbetsmiljöarbetet men de intervjuade anser att merparten har den kunskap som krävs utifrån uppdraget. Kunskapen kring rutiner vid olycka, tillbud och ohälsa är låg, på alla skolor förlitar sig medarbetarna på att rektorer och administrativ personal har goda kunskaper kring dessa rutiner. Medarbetarna har mer kunskap om riskbedömningar och rutiner vid hot och våld. Flera av de intervjuade menar att det kan bero på att hot och våld är vanligare än tillbud och olycksfall.

Ingen av skolorna har checklistor för introduktion av nyanställda, utan en stor del av ansvaret läggs på arbetslaget. På Stadgårdsskolan får nyanställda en egen mentor och introduktion tillsammans med skolassistenten. I introduktionen ingår en genomgång av vilka rutiner som finns och var blanketterna för inrapportering kan hittas.

Jönköpings kommun har tagit fram ett årshjul (se figur 1) för det systematiska arbetsmiljöarbetet. På Kompassen, Jönköping kommuns intranät, finns rutiner, information och regler som stöd till medarbetare och chefer i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Flertalet av de intervjuade medarbetarna saknade kunskap om intranätets innehåll.

Figur 2 Årshjul för Jönköpings kommun

I utbildningsförvaltningens arbetsmiljöpolicy står det att "varje enhet minst årligen ska genomföra en riskbedömning inklusive handlingsplan". Skolorna har väl utvecklade rutiner för riskbedömningar inför förändringar och kring elever med riskbeteende. Regelbundna riskbedömningar för att upptäcka och förebygga risker i den ordinarie verksamheten saknas. Arbetsmiljöpolicyen specificerar inte vad för sorts riskbedömningar som åsyftas. Förvaltningens säkerhetsstrateg bekräftar bilden av att skolorna är bra på att genomföra riskbedömningar vid verksamhetsförändringar men har inte infört, det som enligt honom åsyftas i arbetsmiljöpolicyen, en rutin för årliga riskbedömningar. Enligt UBF-enkäten har 40 % av Jönköpings skolor inte genomfört en riskbedömning under 2013, Flahultskolan är en av dessa skolor.

Finns det en uppgiftsfördelning till arbetstagare och följs den åt av resurser, befogenheter och kompetensstöd?

På tre av fyra skolor var majoriteten av uppgiftsfördelningen till lärare i slöjd, idrott och kemi genomförd. På Flahultskolan har en del lärare inte velat skriva på blanketten för uppgiftsfördelning och i dagsläget har rektorn inte genomfört någon uppgiftsfördelning. På Alfred Dalinskolan pågår arbetet med uppgiftsfördelning och de flesta har undertecknat blanketten.

På Junedalsskolan önskar rektorn fördela arbetsmiljöuppgifter även till vaktmästare och skolmåltsföreståndare. Förvaltningens säkerhetsstrateg har uppmanat rektorn att avvakta medan förvaltningen arbetar med att ta fram en gemensam blankett för uppgiftsfördelning till vaktmästare. Inom skolmåltsverksamheten avvaktas en centralisering innan arbetet med uppgiftsfördelning inleds.

Flertalet av de intervjuade anser att det saknas resurser för att åtgärda brister i arbetsmiljön. Ordförande i Barn- och utbildningsnämnden anser att resurserna är tillräckliga men att rektorerna däremot prioriterar olika.

Hur ser rutinerna för uppföljning av ohälsa, tillbud och olycksfall ut?

Vid ohälsa, tillbud eller olycksfall finns det blanketter för anmälan på skolornas intranät eller i pappersform. Olycksfallen rapporteras in i ett centralt system. Att skolorna ska rapportera in centralt är en ny företeelse sedan hösten 2013, tidigare har ingen statistik förts och det finns ännu inte tillräcklig statistik att tillgå. Det händer att olycksfall inte rapporteras vilket vanligtvis beror på att rutinerna brister när skolsköterskan inte finns på plats. Flera medarbetare efterfrågar direktiv gällande vilka olyckor och skador som ska rapporteras. På en av skolorna finns det ett aktuellt ärende där en elev skadat sig för två år

sedan och när föräldrarna begärde ut handlingarna kring händelsen var ingen dokumentation genomförd.

Lärarnas engagemang för uppföljning brister. Detta grundar sig enligt dem själva i att uppföljning sällan leder till åtgärd. Resurserna räcker inte alltid till att åtgärda de brister som konstaterats. Rektorerna beskriver en bild av hur deras önskemål vägs mot andra skolors önskemål och att förvaltningen inte alltid gör samma bedömning av prioriteringsbehovet som rektorerna.

Hur arbetar skolan för att undvika, upptäcka, utreda och åtgärda hög arbetsbelastning?

Alla tillfrågade medarbetare uppger att arbetsbelastningen är hög. Anledningen är i första hand inte för mycket undervisningstid utan all övrig tid som går åt till bland annat administration. Flertalet av de intervjuade menar att det är ett strukturellt problem. Arbetstidsregleringen och osäkerheten gällande vilka arbetsuppgifter som ingår i förtroendetid bidrar till brist på långsiktiga åtgärder. Lärarna är beroende av varandras arbetsinsatser och deras lojalitet till varandra leder till en pressad tidsgräns.

Den höga arbetsbelastningen som lärarna upplever består trots detta enligt våra iakttagelser i första hand inte av för mycket övertid. Däremot har lärarna många olika arbetsuppgifter och höga krav på resultat. Dessutom kan de behöva arbeta i situationer där de utsätts för hot och våld och måste hantera elever med riskbeteende. Detta leder dessutom till extra arbetsuppgifter till exempel kontakter med socialtjänsten och föräldrarna.

Alla rektorer ser medarbetarenkät och medarbetarsamtal som verktyg för att upptäcka och förhindra hög arbetsbelastning. Eftersom enkäten och samtalen endast genomförs en gång per år, ger de inte rektorerna löpande indikationer.

Vissa av de intervjuade menar att en del av lärarnas administrativa uppgifter inte kräver pedagogisk utbildning och hade kunnat genomföras av administrativ personal. Andra framhåller problematiken med denna lösning. Någon som inte deltar i undervisningen skulle då planera, utvärdera och följa upp elevernas arbete.

Hur arbetar skolan för att undvika, upptäcka, utreda och åtgärda hot och våld?

De flesta incidenter sker mellan elever och mellan elever och lärare, medan det är ovanligt att det sker incidenter mellan lärare. Alla skolor har en likabehandlingsplan som reglerar hur skolan arbetar vid kränkande behandling. Skolorna arbetar olika både i det förebyggande arbetet och vid en förekommen situation. Generellt är rektorer, lärare och elever överens om att skolorna är bra på att agera snabbt och väl när hot och våld upptäcks. Däremot när hot och våld fortgår, och kretsar kring en eller ett fåtal elever, anser både elever, lärare och rektorer att verktygen saknas. Här efterfrågas mer aktivt ställningstagande från förvaltningen och att skolorna ska stötta varandra genom att bistå vid förflyttningar av stökiga elever.

Eleverna är eniga om att fler vuxna som rör sig ute på rasterna är det bästa sättet att upptäcka och förebygga hot och våld. På en skola menade eleverna att det finns lärare som inte agerar när de ser att elever far illa.

Enligt ett utdrag från Arbetsmiljöverket våren 2013 av anmälan enligt 2§ AMF kring hot och fysiskt våld hade följande antal anmälningar inkommit från de av oss granskade skolorna för tidsperioden 2009 – 2013 (maj månad): Alfred Dalinskolan: 3, Flahultsskolan: 1, Junedalsskolan: 5 och Stadsgårdsskolan: 11.

Slutsatser och rekommendationer

Den sammantagna bedömningen är att arbetsmiljöarbetet i grundskolorna inom Barn- och utbildningsnämnden inte fullt ut är ändamålsenligt, det finns utrymme för förbättring. Barn- och utbildningsnämnden har de senaste åren genomfört ett antal förbättringar som visar på att nämnden är på rätt väg. Fortsatta förbättringsmöjligheterna finns ute på skolorna i det dagliga arbetet och i återkopplingen mellan nämnd och förvaltning. Under de specificerade revisionsfrågorna finns rekommendationer.

Är alla skolans aktörer delaktiga i det systematiska arbetsmiljöarbetet?

Nämnden bör analysera iakttagelserna gällande att arbetsmiljöarbetet borde få större utrymme på arbetsplatsträffarna. Arbetsplatsträffarna bör fungera som en katalysator i arbetsmiljöarbetet och vi föreslår en satsning för att höja kvaliteten på träffarna.

Finns det väl kända skriftliga rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet?

Det finns utrymme för förbättringar när det gäller rutiner och medarbetarnas kunskap om dessa. Bland annat bör introduktionen för nyanställda förbättras. Alla arbetsplatser bör ha en checklista för introduktion av nyanställda och medarbetare bör uppdateras i frågan minst en gång per år. Skolorna har kommit olika långt i arbetet med att fastställa rutiner och systematisera arbetsmiljöarbetet. Detta bör ses som en möjlighet för alla att lära av varandra. För att effektivisera arbetet bör förvaltningen informera om vilka skolor som kommit längre så att övriga skolor kan dra nytta av deras material och erfarenheter.

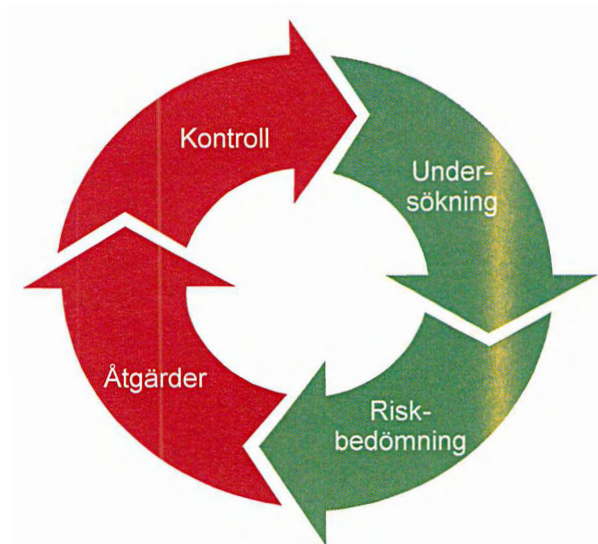
Nämnden bör överväga att förenkla rapporteringssystemen inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ett digitalt rapporteringssystem skulle kunna underlätta och förbättra både

rapportering och uppföljning. Ett IT-system är emellertid inte hela lösningen utan behöver åtföljas av väl strukturerade och kända rutiner.

Nämnden bör se till att arbetsmiljöpolicyn och dess åtaganden är väl kända på skolorna. Dessutom bör rutinerna för återkoppling ses över och nämnden ska löpande få återkoppling om hur arbetsmiljöarbetet fortgår.

Skolorna bör använda den kompetens kring riskbedömningar som redan finns för att göra löpande riskbedömningar av den ordinarie verksamheten. I UBF-enkäten framkom det att 40 % av skolorna inte genomfört någon riskbedömning under 2013. Detta är inte ett tillfredställande resultat.

Det som återstår är att nämnden ser till att riskbedömningar genomförs i den utsträckning och den omfattning som nämnden anser nödvändigt för att det systematiska arbetsmiljöarbetet ska vara ändamålsenligt. Rutinerna kring åtgärder och kontroll behöver kartläggas och ansvarsfördelningen tydliggöras.

Figur 3 Undersökning och riskbedömning fungerar bra. Förbättringsmöjligheter finns gällande åtgärder och kontroll.

Finns det en uppgiftsfördelning till arbetstagare och följs den åt av resurser, befogenheter och kompetensstöd?

Uppgiftsfördelningen är inte tillfredsställande. Nämnden bör gå ut med tydliga instruktioner om att uppgiftsfördelning ska genomföras. Vi anser det rimligt att en rektor ser till att uppgiftsfördelningen är genomförd inom några månader från att rektorn tillträtt sin tjänst. Om en lärare är osäker på vilka arbetsmiljöuppgifter som ingår i arbetsuppgifterna så bör detta omedelbart åtgärdas med erforderlig insats.

Hur ser rutinerna för uppföljning av ohälsa, tillbud och olycksfall ut?

Granskningen har fått indikationer på att skolornas uppföljning inte fungerar tillfredställande. Till viss del är det den inledande dokumentationen som brister, dessutom saknas det tydliga rutiner för uppföljning och åtgärder. Se ovan under Slutsatser och rekommendationer.

Eftersom uppföljning och återkoppling av till exempel olycksfall inte sker finns det inget verktyg för att applicera lärdomar på alla skolor i Jönköping.

Hur arbetar skolan för att undvika, upptäcka, utreda och åtgärda hög arbetsbelastning?

Att merparten av de intervjuade anser att den höga arbetsbelastningen har en strukturell grund som inte löses på de enskilda skolorna, påverkar inte nämndens och skolledningens ansvar. Skolledningen bör vid signaler utreda om arbetsbelastningen är för hög och i så fall fastställa åtgärdsprogram. Det är i både rektorns och medarbetarnas intresse att indikationer på hög arbetsbelastning utreds och åtgärdas.

Hur arbetar skolan för att undvika, upptäcka, utreda och åtgärda hot och våld?

Vi efterfrågar ett strategiskt arbete med innovativa lösningar där samarbete mellan Jönköpings skolor leder till långsiktiga planer för hantering av elever med riskbeteende. Lärarna har behov av att skolledning och politisk ledning stödjer dem så att de känner förtroende när de vid behov behöver agera kraftfullare mot elever som skapar oreda. Det ska dessutom från skolledningens sida understrykas att alla vuxna som har skolan som arbetsplats har ett enskilt ansvar för att upptäcka och åtgärda hot och våld.

Med Deloitte avses en eller flera av Deloitte Touche Tohmatsu Limited, en brittisk juridisk person (Eng: "limited by guarantee"), och dess nätverk av medlemsfirmor, som var och en är juridiskt åtskilda och oberoende enheter. För en mer detaljerad beskrivning av den legala strukturen för Deloitte Touche Tohmatsu Limited och dess medlemsfirmor, besök www.deloitte.com/about.

Deloitte erbjuder tjänster inom revision, skatterådgivning, business consulting och finansiell rådgivning till offentliga och privata klienter inom en mängd branscher. Med ett globalt nätverk av medlemsfirmor i mer än 150 länder, kan Deloitte erbjuda spetskompetens av världsklass och djup lokal expertis för att hjälpa klienter med de insikter de behöver för att ta itu med sina mest komplexa utmaningar. Deloitte har 200 000 medarbetare i nätverket alla fast beslutna att bli standard of excellence.

Detta dokument innehåller endast allmän information. Varken Deloitte Touche Tohmatsu Limited, dess medlemsfirmor eller deras närstående företag (gemensamt kallade "Deloittes Nätverk") lämnar råd eller tjänster genom denna publicering. Innan beslut fattas eller åtgärd vidtas som kan påverka din ekonomi eller din verksamhet, bör du konsultera en professionell rådgivare. Inget företag inom Deloittes Nätverk är ansvarigt för någon skada till följd av att man har förlitat sig på information i detta dokument.